

HIỆU QUẢ TỪ ĐÁNH GIÁ CÁN BỘ BẰNG TIÊU CHÍ ở Quảng Trị

TRƯƠNG NGUYỆT

Với quyết tâm đổi mới và nâng cao chất lượng công tác đánh giá cán bộ, từ đầu nhiệm kỳ 2015-2020, BTV Tỉnh ủy Quảng Trị đã chỉ đạo xây dựng, ban hành Quy chế đánh giá cán bộ, công chức diện BTV Tỉnh ủy quản lý (gọi tắt là Quy chế) và Bộ tiêu chí đánh giá cán bộ đối với các chức danh do BTV Tỉnh ủy trực tiếp nhận xét, đánh giá (gọi tắt là Bộ tiêu chí). Qua 5 năm thực hiện, những kết quả tích cực từ việc đánh giá cán bộ theo Quy chế và Bộ tiêu chí đã góp phần nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ trong toàn Đảng bộ tỉnh.

Lượng hóa rõ ràng

Việc xây dựng Quy chế và Bộ tiêu chí được BTV Tỉnh ủy Quảng Trị thực hiện bài bản, công phu, qua nhiều lần hội thảo và lấy ý kiến rộng rãi của các tập thể, cá nhân có liên quan. BTV Tỉnh ủy đã chỉ đạo cấp ủy các địa phương, đơn vị trong tỉnh xây dựng bộ tiêu chí đánh giá đối với cán bộ, công chức thuộc diện quản lý, từ đó tạo sự thống nhất trong phương pháp đánh giá cán bộ, công chức từ cấp cơ sở đến cấp tỉnh. Trong quá trình thực hiện, Quy chế và Bộ tiêu chí tiếp tục được điều chỉnh, bổ sung hằng năm cho phù hợp với tình hình thực tiễn.

Với Quy chế đánh giá cán bộ, BTV Tỉnh ủy đã quy định rõ thẩm quyền, trách nhiệm, quy trình thực hiện việc đánh giá cán bộ theo từng nội dung cụ thể, gồm: Đánh giá cán bộ hằng năm; đánh giá cán bộ khi được quy hoạch, bổ nhiệm, bổ nhiệm lại, giới thiệu ứng cử; đánh giá cán bộ khi khen thưởng, kỷ luật... Trong đó, việc đánh giá hằng năm đối với cán bộ diện BTV Tỉnh ủy quản lý cơ bản thực hiện theo 4 bước. *Bước 1:* Cán bộ tự kiểm điểm, chấm điểm và nhận mức phân loại. *Bước 2:* Tổ chức

hội nghị cán bộ chủ chốt (hoặc hội nghị BCH) để tham gia ý kiến và chấm điểm, đề xuất mức xếp loại cán bộ. *Bước 3:* Tổ chức hội nghị tập thể lãnh đạo địa phương, đơn vị để kiểm điểm, chấm điểm, biểu quyết mức xếp loại hoặc đề xuất mức xếp loại. *Bước 4:* BTV Tỉnh ủy xem xét, quyết định mức xếp loại.

Để công tác đánh giá cán bộ sát hơn với thực tiễn, BTV Tỉnh ủy đã đẩy mạnh việc phân cấp đánh giá, xếp loại chất lượng cán bộ cho tập thể lãnh đạo các địa phương, đơn vị. Cụ thể như: Phân cấp cho tập thể lãnh đạo sở, ban, ngành đánh giá đối với cấp phó các sở, ban, ngành; phân cấp cho BTV các huyện, thị, thành ủy đánh giá đối với các đồng chí ủy viên thường vụ, phó chủ tịch HĐND, UBND cấp huyện. BTV Tỉnh ủy chỉ trực tiếp đánh giá đối với các tỉnh ủy viên, ủy viên BTV Tỉnh ủy, trưởng đoàn, phó trưởng đoàn đại biểu Quốc hội tỉnh; phó chủ tịch HĐND, UBND tỉnh; bí thư các đảng đoàn, ban cán sự đảng; cấp trưởng các sở, ban, ngành, đơn vị sự nghiệp cấp tỉnh; chủ tịch Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tỉnh và cấp trưởng các đoàn thể chính trị - xã hội tỉnh; bí thư, phó bí thư huyện

ủy, thị ủy, thành ủy và đảng ủy trực thuộc Tỉnh ủy; chủ tịch HĐND, UBND huyện, thị xã, thành phố.

Với Bộ tiêu chí, BTV Tỉnh ủy đã lượng hóa các tiêu chuẩn đánh giá bằng những thang điểm cụ thể, trong đó lấy kết quả thực hiện nhiệm vụ là thước đo chủ yếu và được xây dựng cho các nhóm chức danh có vị trí, chức năng, nhiệm vụ tương đồng như: Bộ tiêu chí đánh giá các bí thư, phó bí thư Tỉnh ủy; bộ tiêu chí đánh giá các ủy viên thường vụ, trưởng các cơ quan tham mưu, giúp việc tỉnh ủy; bộ tiêu chí đánh giá các giám đốc sở... Đến nay, BTV Tỉnh ủy đã ban hành 24 bộ tiêu chí cho các nhóm chức danh và chỉ đạo Ban Cán sự đảng UBND tỉnh ban hành các bộ tiêu chí đối với các chức danh được phân cấp.

Các bộ tiêu chí được xây dựng gồm 2 phần, theo thang điểm, tối đa 100 điểm. *Phần 1* là các tiêu chí về kết quả rèn luyện phẩm chất chính trị, đạo đức lối sống, tác phong, lề lối làm việc và ý thức tổ chức kỷ luật (tối đa 30 điểm). *Phần 2* là các tiêu chí về kết quả thực hiện chức trách, nhiệm vụ được giao (tối đa 70 điểm). Các tiêu chí ở *Phần 1* được sử dụng cho tất cả các bộ tiêu chí; các tiêu chí ở *Phần 2* được xây dựng trên cơ sở cụ thể hóa chức năng, nhiệm vụ của địa phương, đơn vị, gắn kết quả thực hiện nhiệm vụ của địa phương, đơn vị với cá nhân, nhất là người đứng đầu.

Kết quả cụ thể

Quy chế và Bộ tiêu chí đã xác định rõ tiêu chuẩn, tiêu chí đánh giá cán bộ kèm theo các thang điểm cụ thể; kết hợp cả phương pháp đánh giá theo nhận xét với phương pháp đánh giá theo tiêu chuẩn và cho điểm, mở rộng thành phần tham gia ý kiến, nên việc đánh giá cán bộ được đúng và sát hơn, khắc phục tình trạng chung chung.

Kết quả rõ nhất của việc thực hiện Quy chế và Bộ tiêu chí đánh giá cán bộ là đẩy mạnh phân cấp thẩm quyền đánh giá cán bộ cho tập

thể lãnh đạo các địa phương, đơn vị. Nếu như trước đây BTV Tỉnh ủy phải kết luận nhận xét, đánh giá đối với trên 420 trường hợp thì sau khi triển khai Quy chế, chỉ kết luận nhận xét, đánh giá từ 80 từ 90 trường hợp, giảm gần 80%. Số cán bộ còn lại do huyện ủy, thị ủy, thành ủy, đảng đoàn, ban cán sự đảng đánh giá và chấm điểm.

Quy trình đánh giá được thực hiện dân chủ, công khai, minh bạch hơn. Hằng năm, trong cuộc họp tổng kết công tác xây dựng Đảng, BTV Tỉnh ủy dành thời gian đánh giá, chấm điểm cán bộ. Nhiệm kỳ 2015-2020, lần đầu tiên các đồng chí ủy viên BCH Đảng bộ tỉnh Quảng Trị trực tiếp đánh giá và chấm điểm đồng chí Bí thư Tỉnh ủy, các đồng chí trong Thường trực Tỉnh ủy. BTV Tỉnh ủy nghiên cứu kết quả chấm điểm của BCH Đảng bộ tỉnh, gắn với kiểm điểm cá nhân để bỏ phiếu chấm điểm, xếp loại các đồng chí trong Thường trực Tỉnh ủy.

Các năm trước đây, hầu như tất cả cán bộ diện BTV Tỉnh ủy quản lý đều được xếp loại hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ, thì đến nay con số này đã giảm. Cụ thể: Năm 2016 có 61/81 đồng chí xếp loại hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ (chiếm 74,07%); năm 2017 có 48/82 đồng chí (chiếm 58,53%); năm 2018 có 16/80 đồng chí (chiếm 20%); năm 2019 có 14/71 đồng chí (19,8%). Trong BTV Tỉnh ủy, năm 2018 có 2/13 đồng chí và năm 2019 có 3/14 đồng chí hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ. Cấp huyện cũng giảm tương tự. Không có trường hợp nào cá nhân người đứng đầu được xếp loại hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ khi đơn vị không hoàn thành nhiệm vụ.

Đánh giá cán bộ theo Bộ tiêu chí đã tạo chuyển biến trong công tác nhận xét, đánh giá cán bộ của Đảng bộ tỉnh Quảng Trị theo hướng thực chất, mở rộng dân chủ, rõ ràng hơn. Kết hợp cả phương pháp đánh giá theo nhận xét với phương pháp đánh giá theo tiêu chí và cho

điểm đã góp phần khắc phục tình trạng chung chung, cảm tính, bệnh thành tích, hình thức trong đánh giá cán bộ. Tuy nhiên, bên cạnh những kết quả đã đạt được, công tác đánh giá cán bộ ở Đảng bộ tỉnh vẫn chưa khắc phục được triệt để những hạn chế.

Khắc phục điểm yếu

Dù đã có quy chế, quy trình và bộ tiêu chí đánh giá tương đối cụ thể, nhưng tình trạng nể nang, né tránh, ngại va chạm khi đánh giá vẫn diễn ra. Nguyên nhân chủ yếu là do nhận thức của một số cấp ủy, tập thể lãnh đạo và cá nhân cán bộ đối với khâu đánh giá cán bộ chưa đầy đủ. Xem nhẹ vai trò của đánh giá cán bộ, coi đây là thủ tục mang tính hình thức, nên khi đánh giá cán bộ theo Quy chế, Bộ tiêu chí nhiều nơi thực hiện còn thiếu nghiêm túc. Thực tiễn ở Quảng Trị cho thấy 2 tình trạng tương đối phổ biến thường gặp khi thực hiện Quy chế và Bộ tiêu chí: *Một là*, người chấm điểm chưa nghiên cứu kỹ toàn bộ các tiêu chí và đối chiếu với kết quả thực hiện của cán bộ để đưa ra nhận định của bản thân, chủ yếu chấm theo cảm tính hoặc theo kết quả tự chấm của cán bộ; vẫn còn xen lẫn tình cảm cá nhân nên chưa khách quan trong việc chấm điểm. *Hai là*, tập thể lãnh đạo khi xem xét, chấm điểm và biểu quyết mức xếp loại có khi còn “giao khoán”, theo đề xuất của cơ quan tham mưu mà chưa phân tích kỹ ưu, nhược điểm của từng cá nhân. Xếp loại chất lượng cán bộ chưa dựa vào kết quả rèn luyện, phấn đấu của cán bộ mà còn tình trạng nhường nhịn lẫn nhau để thực hiện các chế độ chính sách như khen thưởng, xếp loại thi đua. Tình thần đấu tranh tự phê bình và phê bình của cán bộ, đảng viên chưa cao; vai trò nêu gương của cán bộ lãnh đạo, quản lý, nhất là người đứng đầu chưa được phát huy. Người tự đánh giá chưa thẳng thắn nhìn nhận những hạn chế, khuyết điểm của mình; người đánh giá, chấm điểm còn nể nang, ngại va chạm, không dám phê bình. Bởi vậy mà điểm đánh giá cán bộ,

đảng viên còn cao, nhiều khi chưa thực chất. Bên cạnh đó, các bộ tiêu chí tuy đã có từng thang điểm cụ thể song khó có thể định lượng toàn bộ các tiêu chí, nhất là các tiêu chí về chính trị tư tưởng, đạo đức, lối sống. Tại thời điểm đánh giá, một số tiêu chí chưa có đủ căn cứ để chấm điểm do phải chờ kết quả của các cơ quan có thẩm quyền. Ví dụ như tiêu chí về mức độ hoàn thành nhiệm vụ trong năm của địa phương, đơn vị; tiêu chí về cải cách hành chính, chỉ số năng lực cạnh tranh (PCI), chỉ số hiệu quả quản trị hành chính công (PAPI)... Cán bộ khi tham gia chấm điểm cũng không có đầy đủ thông tin để nhìn nhận, đánh giá được toàn bộ các tiêu chí, từ đó dẫn đến kết quả chấm điểm chưa phản ánh đúng kết quả thực hiện nhiệm vụ của cán bộ.

Tiếp tục phát huy những ưu điểm trong cách đánh giá cán bộ, thẳng thắn nhìn nhận hạn chế, tìm ra nguyên nhân và quyết tâm khắc phục là giải pháp căn cơ mà cấp ủy, Lãnh đạo tỉnh Quảng Trị đã xác định rõ trong nhiệm kỳ này. Để tiếp tục thực hiện Quy chế và Bộ tiêu chí đánh giá cán bộ hiệu quả, góp phần nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ, BTV Tỉnh ủy đề ra những giải pháp:

Trước hết, cần nâng cao nhận thức của cấp ủy, tập thể lãnh đạo các cấp và cá nhân cán bộ, đảng viên về vai trò, tầm quan trọng của công tác đánh giá cán bộ, xác định rõ đây là khâu tiền đề, quyết định các khâu khác trong công tác cán bộ. Gắn trách nhiệm của tập thể lãnh đạo và người đứng đầu khi xem xét, kết luận về đánh giá cán bộ.

Hai là, có kế hoạch cụ thể để phân công các đồng chí ủy viên BTV Tỉnh ủy, các đồng chí lãnh đạo tỉnh dự, chỉ đạo công tác kiểm điểm, đánh giá cán bộ hằng năm tại các địa phương, đơn vị. Đồng thời, đẩy mạnh công tác kiểm tra việc thực hiện các quy định của Trung ương, của Tỉnh ủy về công tác đánh giá cán bộ.

(Xem tiếp trang 48)